

זאת, על אף שהיינו יכולים לפרש דבריו שרק מה שלא אוכל לך יהיה חולין, אך מה שאוכל לך יהיה אסור כקרבן.

ב. האומר: לחולין [לא חולין] יהיה מה שאוכל לך — אסור.

ואם אומר: לחולין [לא חולין] מה שלא אוכל לך — מותר!

ודנה הגמרא בדברי הברייתא:

רישא של הברייתא — מני? בהכרח, שבשיטת רבי מאיר היא, דלית ליה מכלל לאו אתה שומע הין. ולכן, האומר "חולין מה שלא אוכל לך", אין אתה שומע מכלל דבריו כאילו הוא אומר "מה שאוכל לך יהיה כקרבן".

אך, אם כן, שברייתא זו בשיטת רבי מאיר היא אמורה, תיקשי, אימא סיפא:

"לחולין מה שלא אוכל לך" — מותר.

והרי לפי רבי מאיר, מי שאומר לשון שכזאת, נעשה כאומר "לקרבן יהא — לפיכך לא אוכל לך", והרי הוא אסור לאוכלו. ואילו הברייתא מתירה לאוכלו!

והראיה שכך סובר רבי מאיר, כי —

והתנן לקמן [יג א]: "לקרבן לא אוכל לך" — רבי מאיר אוסר.

כי היות ואמר "לא יהיה קרבן מה שלא אוכל לך", משמע מדבריו: אבל מה שאוכל לך — יהיה קרבן.

וקשיא לן: הא לית ליה לרבי מאיר "מכלל לאו אתה שומע הין"!

ואמר רבי אבא לתרץ את שיטת רבי מאיר במשנה, שהאומר "לקרבן לא אוכל לך" — נעשה כאומר בפירוש "לקרבן יהא — לפיכך לא אוכל לך". ואין זה שייך לענין "מכלל לאו אתה שומע הין".

ואם כן, הכא נמי, בברייתא זו, לפי הכלל שביארנו במשנה להלן בשיטת רבי מאיר, כשאומר "לא חולין לא אוכל לך", הכי קאמר ליה לחברו:

לא חולין ליהוי אלא קרבן — לפיכך לא אוכל לך!

ונמצא שחל נדרו. ומדוע התירה הברייתא לאוכלו, והרי העמדת את הברייתא בשיטת רבי מאיר?

ומשנינן: האי תנא של הברייתא הזו — סבר לה כרבי מאיר בחדא, ופליג עליה בחדא:

סבר לה כותיה דרבי מאיר בחדא — בכך דלית ליה לתנא של הברייתא "מכלל לאו אתה שומע הין".

ולכן אמר ברישא, שהאומר "חולין יהא מה שלא אוכל לך" אינו נאסר, כי לא אמרינן מכלל לאו אתה שומע הין, ואין אנו שומעים אותו כמי שאומר "לקרבן יהא מה שאוכל לך".

ופליג עליה בחדא — בקרבן.

שאינו סבור שמשמעות דברי האומר "לקרבן לא אוכל לך" היא "לקרבן יהא, לפיכך לא אוכל לך!".

ולפיכך הוא מתיר בסיפא, כשאומר "לחולין לא אוכל לך".